

РЕАЛІЇ ІМПЛЕМЕНТАЦІЇ ІНКЛЮЗИВНОСТІ В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ СПОРТІ

Олеся Шевчук, Ірина Когут, Вікторія Маринич

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Анотація. Спорт у світі сьогодні потужно інкорпорований у стратегії розвитку закладів вищої освіти, а отже, і повсякденне життя студентів, що доповнює професійну підготовку висококваліфікованих фахівців. Спорт, у тому числі університетський, має потенціал об'єднувати людей з різними характеристиками, формувати загальнолюдські цінності, забезпечуючи соціальну взаємодію та виховуючи почуття єдності. Однак спортивне студентське середовище не застраховане від упереджень і стереотипів, які переслідують суспільство в цілому. **Мета** – аналіз сучасного стану імплементації інклюзивності в університетському спорті. **Методи.** У роботі використано такі методи: аналіз, синтез, узагальнення, дедукцію, системний та логічний аналіз. **Результати.** Інклюзивність і різноманітність – це принципи, на яких має ґрунтуватися спортивний світ, зокрема університетський спорт, щоб він міг відповідати потребам усієї студентської спільноти. Ця суспільно важлива проблема не залишається поза увагою керівних структур студентського руху в усьому світі: вона буде підтемою для обговорення на Всесвітньому форумі Міжнародної федерації університетського спорту (FISU); є однією зі складових частин стратегічної основи роботи Федерації університетського спорту Океанії; стала предметом дослідження та розширення рівних можливостей у спорті шляхом неформальної освіти від Європейської асоціації університетського спорту. Університети в усьому світі звертають увагу на потреби маргіналізованих категорій студентів, зосереджуються на створенні сприятливого спортивного середовища для всіх студентів-спортсменів та забезпеченні інклюзивної участі у спортивних програмах і заходах незалежно від їхнього статусу або фізичних можливостей. На наступних Іграх FISU у Турині у 2025 р., які пройдуть під прапором інклюзивності та соціальної стійкості, вперше будуть проведені змагання з параспорту, а саме з баскетболу на візках 3x3. Знаковою є Зимовою універсіада-2025, у рамках якої спортсмени з інвалідністю мають змогу виступати у змаганнях разом зі спортсменами без інвалідності. **Висновки.** Інклюзивність в університетському спорті має бути важливим принципом спортивної діяльності закладів вищої освіти, спрямованим на створення рівних можливостей для всіх студентів. Через реалізацію інклюзивних ініціатив університети сприяють не тільки фізичному розвитку студентів, але й їхній соціальній інтеграції, підвищенню якості життя та створенню більш гармонійного та рівноправного суспільства.

Ключові слова: інклюзія, спорт, студентський спорт, здобувачі вищої освіти, Універсіада.

Olesia Shevchuk, Iryna Kohut, Viktoriia Marynych

REALITIES OF IMPLEMENTING INCLUSIVITY IN UNIVERSITY SPORTS

Abstract. Sport today is powerfully incorporated into the development strategies of higher education institutions and, consequently, into students' daily lives, complementing the professional training of highly qualified specialists. Sport, including university sports, has the potential to unite people with diverse characteristics, fostering universal values, ensuring social interaction, and cultivating a sense of unity. However, the sports environment is not immune to the prejudices and stereotypes that pervade society as a whole. **Objective:** analysis of the current implementation of inclusivity in university sports. **Methods.** Analysis, synthesis, generalization, methods of deduction, and systemic and logical analysis. **Results.** Inclusivity and diversity are principles that should underpin the world of sports, particularly university sports, to meet the needs of the entire student community. This socially significant issue is not overlooked by the governing bodies of the student movement worldwide: it will be a subtopic for discussion at the World Forum of the International University Sports Federation (FISU); it is one of the strategic foundations of the work of the Oceania University Sports Federation; and it has become a subject of research and the expansion of equal opportunities in sports through informal education by the European University Sports Association. Universities around the world are paying attention to the needs of marginalized student groups, focusing on creating a supportive sports environment for all student-athletes and ensuring inclusive participation in sports programs and events, regardless of their status or physical abilities. At the upcoming FISU Games in Turin in 2025, which will be held under the flag of inclusivity and social sustainability, para-sport competitions will be held for the first time, specifically 3x3 wheelchair basketball. The 2025 Winter World University Games are also notable, as they will allow athletes with disabilities to compete alongside able-bodied athletes. **Conclusions.** Inclusivity in university sports should be a crucial principle of higher education institutions to create equal sports opportunities for all students. By implementing inclusive initiatives, universities promote not only the physical development of students but also their social integration, improvement of quality of life, and the creation of a more harmonious and equitable society.

Keywords: inclusion, sport, university sport, students, Universiade.

Вступ. Спорт є невід'ємною частиною життя суспільства не лише через свою змагальність, фізичні та здоров'язберігаючі переваги, але й завдяки потенціалу формування загальнолюдських цінностей, соціальної взаємодії та саморозвитку. Спорт сьогодні потужно інкорпорований у стратегії розвитку закладів вищої освіти (ЗВО), а отже, і повсякденне життя здобувачів вищої освіти. Якість надання освітніх послуг у ЗВО сьогодні визначається як спортивною матеріально-технічною базою та можливістю займатися спортом під час навчальних занять з різних дисциплін, так і різноманітністю та доступністю позааудиторних занять і факультативів з видів спорту

відповідно до потреб та інтересів здобувачів вищої освіти. На думку деяких науковців, університетський спорт є сполучною ланкою між масовим спортом та спортом вищих досягнень і доповнює професійну підготовку висококваліфікованих фахівців. Університетський спорт розглядають як соціальне явище з багатою історією. До нього залучена значна частина суспільства, на нього покладається вирішення багатьох завдань, котрі виходять за межі навчання молоді у ЗВО [4]. Поряд з іншими здобутками та досягненнями в освітньому та науковому напрямках ЗВО є впізнаними завдяки своїй спортивній діяльності. Університетський спорт, приєднання до спортивної університетської

Шевчук О., Когут І., Маринич В. Реалії імплементації інклюзивності в університетському спорті. Спорт. Освіта. Здоров'я. 2025; 1: 40–46

DOI: <https://doi.org/10.32782/sports-education/2025-1-7>

Shevchuk O., Kohut I., Marynych V. Realities of implementing inclusivity in university sports. Sports. Education. Health. 2025; 1: 40–46

DOI: <https://doi.org/10.32782/sports-education/2025-1-7>

команди надають додаткову різноманітність у період студентських років, що веде до багатшого досвіду, може стати основою для дружби на все життя, сформувати почуття гордості за свій заклад освіти та створити незабутні позитивні спогади про навчання в університеті.

Спорт, у тому числі університетський, має потенціал об'єднувати людей з різними характеристиками, виховуючи почуття єдності та спільних досягнень, що втілено в самому визначенні поняття «спортивна спільнота». Однак у сучасному світі дискримінація у всіх її формах (за ознаками раси, статі, сексуальної орієнтації, інвалідності, національності, релігії тощо) все ще залишається значною проблемою, що вимагає постійних зусиль для її викоринення, а саме спортивне середовище не застраховане від упереджень і стереотипів, які переслідують суспільство в цілому.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Наукова робота виконана відповідно до Плану науково-дослідної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2021–2025 рр. за темою 1.4. «Теоретико-методологічні засади розвитку професійного, неолімпійського та адаптивного спорту в Україні в умовах реформування сфери фізичної культури і спорту» (номер державної реєстрації 0121U108294).

Мета дослідження – аналіз сучасного стану імплементації інклюзивності в університетському спорті.

Матеріал і методи. У роботі використано аналіз, синтез, узагальнення, методи дедукції, системного та логічного аналізу.

Результати. Перш ніж перейти до основних результатів дослідження доцільно уточнити використання деяких понять. Враховуючи тотожність значення “university sport” англійською мовою та «студентський спорт» і «університетський спорт» українською, а також відсутність у вітчизняному нормативно-правовому полі єдиного терміна для позначення фізкультурно-спортивної діяльності здобувачів вищої освіти у ЗВО, у цьому дослідженні ми використали термін «університетський спорт». Його застосування дозволяє не просто розглядати окреслене явище як напрям спорту, який передбачає участь спортсменів-студентів ЗВО, а і підкреслити вагомий роль самих ЗВО у залученні здобувачів вищої освіти до рухової активності та спорту та якісної організації не лише освітнього процесу, а і спортивних заходів і змагань.

Щоб університетський спорт міг відповідати потребам всієї студентської спільноти, він повинен бути відкритим, доступним та інклюзивним. Інклюзивність і різноманітність – це не просто слова. Це принципи, на яких має ґрунтуватися спортивний світ. Коли ми відкриваємо двері для всіх, ми відкриваємо можливості для розвитку та досягнень. Інклюзія в університетському спорті означає забезпечення рівних можливостей участі у спортивних заходах для всіх студентів незалежно від їхніх фізичних здібностей, статі, раси, етнічного походження, сексуальної орієнтації, вікових характеристик чи будь-яких інших особистих чи соціокультурних особливостей. Різноманітність в університетському спорті наголошує на важливості представлення різних культур, переконань та досвіду в спортивній спільноті, що збагачує середовище і сприяє розвитку толерантності та розуміння.

Значимість університетського спорту підкреслює Організація об'єднаних націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО): «Університетський спорт посідає особливе місце у спортивному світі як вектор людських, соціальних і громадянських цінностей, повністю інтегрований у виховання сьгоднішніх і завтрашніх громадян. Діалог, самоповага та повага до інших, чесна гра та прагнення до досконалості – це основні принципи навчання студентів». Ставлячи спорт у центр діалогу між викладачами та студентами, ми можемо популяризувати ці цінності серед молодих людей, а через них і суспільства в цілому. Окрім того, зазначаючи про те, що освіта та спорт мають бути стрижнем наших суспільств, ЮНЕСКО підкреслює соціальну роль університетів та їхніх навчальних програм у забезпеченні доступності спорту для всіх [14].

Вищим керівним органом університетського спорту є заснована в 1949 р. Міжнародна федерація університетського спорту (FISU) з 164 асоціаціями-членами FISU та п'ятьма континентальними федераціями, кожна з яких є асоційованим членом FISU, які прагнуть надавати спортивні та освітні можливості для студентів-спортсменів (рис. 1).

Розглядаючи діяльність цих керівних структур в аспекті інклюзивності, зазначимо, що цілком логічним є те, що така суспільно важлива проблема не залишається поза сферою їх уваги. Зокрема, у рамках Всесвітнього форуму FISU з головної теми «Університетський спорт: створення кращого світу» передбачено дві підтеми, одна з яких – «Різноманітність та інклюзія: сприяння гендерній рівності, інклюзивності та доступності в університетському спорті» [10]. Спікери зазначають: «У світі, де підтримуються відмінності, ми вважаємо, що настав час прийняти силу єдності на полі та за його межами. Ми прагнемо створити платформу, яка захищає різноманітність, рівність і доступність в університетському спорті!». Лунає заклик цінувати багатство наших відмінностей, шукати шляхи подолання бар'єрів, сприяти рівним можливостям і створювати більш інклюзивне середовище для всіх студентів-спортсменів незалежно від статі, походження чи здібностей (рис. 2).

Розглянемо приклади того, як інклюзивність інкорпорована у культуру діяльності керівних структур FISU. Однією зі складових частин стратегічної основи роботи Федерації університетського спорту Океанії є лідерство, яке «відстоює інтереси її членів та гарантує, що інклюзія та різноманіття є головними у її діяльності» [17].

Зі свого боку Європейська асоціація університетського спорту демонструє приклад дослідження та розширення рівних можливостей у спорті шляхом неформальної освіти (рис. 3). Серед значної кількості проєктів за участю Асоціації є ті, що спрямовані на забезпечення рівних можливостей у спорті та через спорт, зокрема сфокусовані на гендерній рівності: дослідження гендерної участі щодо участі в університетському спорті на європейському рівні, інформування про важливість змішаної участі чоловіків і жінок, сприяння гендерній рівності та заохочення соціальної інтеграції та рівних можливостей у спортивно-му секторі, зокрема у футболі. Серед інших проблемних питань виділимо такі: заохочення соціальної інтеграції та рівних можливостей у спорті, сприяння різноманіттю та соціальній інтеграції у спорті шляхом покращення спортивного досвіду всіх учасників – спортсменів і волонтерів,

Рис. 1. Структура Міжнародної федерації університетського спорту

Рис. 2. Основні ідеї Всесвітнього форуму FISU щодо інклюзивності в університетському спорті

особливо жінок, ЛГБТ+ та людей з інвалідністю, та просування рівних можливостей і усвідомлення важливості здоров'я, підвищення рівня фізичної активності шляхом розширення участі та рівного доступу до спорту для всіх [9].

Крім того, обираючи неформальний шлях промоції інклюзії, Європейська асоціація університетського спорту публікує новини з цих питань. Одна з останніх колонок новин мала назву «Що нового: нульова дискримінація та інклюзивність через спорт», що нагадує про необхідність підтримувати різноманітність і відкидати дискримінацію в усіх її формах, закликаючи окремих людей, громади та організації по всьому світу сприяти рівності та інклюзії. «Коли ідеться про боротьбу з дискримінацією через використання спорту, в гру вступають різні аспекти. Ми

всі знаємо, що спорт є потужним освітнім інструментом у сучасному суспільстві, здатним прищепити цінності, необхідні як для індивідуального, так і для суспільного розвитку. <...> Що стосується соціальної цінності спорту, то найважливіше вчення, яке він передає, – це навчання соціальному співіснуванню. Завдяки спортивній практиці через засвоєння правил чесної гри, яких слід дотримуватися у змаганні з суперниками, поширюються механізми соціального самоконтролю, таким чином навчаючи поваги до інших для побудови більш сприятливих та інклюзивних соціальних спільнот». Наголошується на важливості різних аспектів інклюзії та недискримінації, підкреслюється роль спорту та згадуються деякі досягнення у цьому напрямі [21].

Рис. 3. Приклади досліджень Європейської асоціації університетського спорту щодо розширення рівних можливостей у спорті шляхом неформальної освіти

У системі студентських змагань найвизначнішими є Ігри FISU. За масштабами сьогодні вони є другими після Олімпійських, і їх часто називають малими Олімпійськими іграми. Недискримінативні принципи Універсіади зазначені у ст. 101.02 Статуту FISU: «Ці спортивні змагання мають бути організованими в дусі ідеалів Олімпізму і FISU, за якими не допускається ніяка дискримінація проти країни або особистості на ґрунті расової, релігійної або політичної приналежності. Ці положення відповідають положенням Олімпійської Хартії, Декларації ООН про права людини, а також положенням Міжнародної хартії з фізичного виховання та спорту, прийнятої ЮНЕСКО».

В аспекті інклюзивності в університетському спорті наразі відбуваються значні позитивні зрушення. На наступних іграх FISU у Турині в 2025 р., які пройдуть під прапором інклюзивності та соціальної стійкості, вперше будуть проведені змагання з параспорту, зокрема баскетбол на візках 3×3 [18]. Знаковою стала і Зимові Універсіада в 2025 р., у рамках якої спортсмени з інвалідністю мали змогу виступати у змаганнях разом зі спортсменами без інвалідності [7, 19].

Офіційну заяву зробив президент Організаційного комітету Турин-2025 Алессандро Чіро Скіретті: «Сьогодні ми оголошуємо про велику новину, адже Турин-2025 стане Універсіадою всіх і для всіх. Директор зимових ігор FISU Мілан Августин підкреслив історичне значення цього кроку для університетського спортивного руху та підвищення рівня інклюзивності. Він наголосив, що початок участі спортсменів з вадами зору, порушеннями опорно-рухового апарату, які виступатимуть у категоріях «сидячи» та «стоячи» в гірських та бігових лижах, у Зимовій Універсіаді в Турині у 2025 р. є важливим кроком, який відкриває двері для розширення інклюзивної можливості

в майбутніх змаганнях. Погоджуємося зі словами президента Почесного комітету Турин-2025 і радника у справах спорту регіону П'ємонт Фабріціо Рікка про те, що вперше в університетському спорті зникають бар'єри між паралімпійським та олімпійським спортом, що є фундаментальним досягненням, яке підтверджує роль спорту як засобу єдності та співпраці [7].

Слід додати, що першопрохідниками в аспекті інклюзивної участі на студентських змаганнях були Меланія Коррадіні (прапорносець Паралімпійських ігор в Турині 2006 р. та срібна призерка у Ванкувері 2010 р.) та Алессандро Далдосс (паралімпійський чемпіон ігор у Сочі 2014 р.). Беручи участь в Універсіаді в Трентіно у 2013 р., вони зблизили світ спорту і ЗВО зі світом різних здібностей та показали перспективу розвитку інклюзивної участі в спортивних змаганнях.

Цьому також передував значний розвиток інклюзивності в університетському спорті на національному та локальному рівнях. Університети в усьому світі звертають увагу на потреби маргіналізованих категорій студентів, зосереджуються на створенні сприятливого спортивного середовища для всіх студентів-спортсменів та забезпеченні інклюзивної участі у спортивних програмах і заходах незалежно від їхнього статусу або фізичних можливостей [11]. Це не лише демонструє важливість розвитку інклюзивних спортивних можливостей, а й підкреслює силу спорту як засобу об'єднання та інклюзії. Спортивні організації, команди, тренери та окремі спортсмени повинні продовжувати відстоювати принципи інклюзії, гарантуючи, що світ спорту справді відображає різноманітність і сприяє реалізації потенціалу людства.

Обговорення. Проведений аналіз спеціальної літератури свідчить про те, що, попри масштаб та значимість,

студентський спортивний рух є однією з недостатньо науково досліджених сфер як на міжнародному, так і на національному рівні. Однак серед наявних небагаточисельних вітчизняних наукових робіт одностайною є думка науковців, що система університетської фізичної культури і спорту в Україні перебуває у кризовому стані і не може задовольнити потреб, що постають перед нею [3]. На сьогодні однією з таких у спорті в цілому і університетському спорті зокрема є створення відкритого для всіх спортивного середовища та забезпечення якісного спортивного досвіду для різних груп населення, у тому числі студентів, незалежно від статі, походження та можливостей [5]. Варто додати, що розвиток університетського спорту безпосередньо пов'язаний із загальними закономірностями розвитку спорту в цілому, хоча він має певні свої особливості. Отже, вдаючись до дедуктивного методу, можна стверджувати, що на залученість студентів та їх досвід спортивної участі на макро-, мезо- та мікрорівні впливають фізичні, економічні, соціальні та психологічні детермінанти [6]. Їх врахування та вдосконалення системи університетського спорту у напрямі інклюзивності сприятиме різноманітності, справедливості та залученості у спорт студентів.

Аналізуючи дану проблему та усвідомлюючи її соціальні наслідки, університети всього світу докладають значних зусиль у просуванні інклюзивності у спортивному середовищі, створюючи умови для участі студентів з різними можливостями, соціально-економічним статусом,

культурним та етнічним походженням у спортивному житті у своїх закладах освіти. Серед цих заходів – модернізація спортивних споруд, яка робить їх доступними для всіх студентів; забезпечення наявності спеціального обладнання, яке дозволяє займатися спортом студентам з різними потребами; організація спеціалізованих та інклюзивних спортивних програм та змагань для студентів незалежно від їхніх індивідуальних характеристик; впровадження курсів та тренінгів, спрямованих на підвищення обізнаності про важливість інклюзивності в спорті; пропаганда інклюзивних цінностей через освітні програми та заходи; наявність фінансової підтримки та стипендії, спеціальних служб та консультантів, які допомагають різним студентам інтегруватися в спортивне життя університету (рис. 4) [8; 12; 13; 15; 16; 20].

Враховуючи значення імплементації інклюзивності в університетському спорті для створення рівних можливостей, підвищення якості життя студентів та їхньої соціальної інтеграції, зазначимо, що система фізичної культури і спорту в Україні потребує змін, створення умов у ЗВО з метою максимального залучення студентської молоді до фізичної активності та розвитку університетського спорту [1].

Водночас виявлені тенденції, такі як зростання рівня толерантності та підтримки до студентів з різними індивідуальними характеристиками, розуміння бар'єрів, з якими вони стикаються або можуть стикнутися при спробі

Рис. 4. Заходи для просування інклюзивності у спортивному студентському середовищі (за аналізом джерел)

долучитись до спортивної спільноти у закладах вищої освіти, та робота над їх подоланням, розширюють потенціал використання університетського спорту для соціальної інтеграції та культурного обміну серед молоді. В.І. Мудрик звертає увагу на те, що міжнародний спортивний рух студентів – це не тільки спортивні змагання, а і соціокультурне міжнародне явище. Через форуми та конференції, організовані Міжнародною федерацією університетського спорту (FISU), порушуються питання, важливі для студентської молоді у всьому світі. Ці заходи спрямовані на об'єднання студентів, покращення їхнього життя та сприяння демократизації і гуманізації університетського спорту. Такий підхід дозволяє поєднати спортивний аспект змагань з соціологічними та науковими дослідженнями, підкреслюючи важливість інтеграції спорту з університетським духом [2]. Отже, виявлені в процесі нашого дослідження результати щодо наявності однієї з підтем, а саме різноманітності та інклюзії, у рамках прийдешнього Всесвітнього форуму FISU доповнюють напрацювання науковців та демонструють актуальність і значущість інклюзивної проблематики у контексті міжнародного студентського спортивного руху, підкреслюючи необхідність звернення уваги на інклюзивність в університетському спорті та забезпечення рівних можливостей участі у спортивному житті для всіх студентів.

Таким чином, у процесі дослідження отримали подальший розвиток дані щодо необхідності, важливості та можливостей забезпечення інклюзивності в спорті, зокрема університетському. Відкриття однієї з наймасштабніших спортивних подій сучасності – Універсіади для інклюзивної участі студентів-спортсменів з інвалідністю демонструє значний крок вперед у цьому напрямі та яскраво підтверджує те, що не лише масовий спорт, а і спорт вищих досягнень може і має відповідати потребам різноманітної людської спільноти та бути відкритим для всіх її членів, тобто бути інклюзивним. Інклюзивні можливості у спорті, з одного боку, є принципом рівності та справедливості,

але, з іншого, можуть стати справжнім джерелом натхнення для всіх людей. Незважаючи на значні успіхи в напрямі забезпечення різноманітності, рівності та інклюзивності, дослідження вказують на те, що попереду є ще багато роботи на шляху реалізації можливостей спорту, у тому числі університетського, як потужного інструменту для просування антидискримінаційної соціальної поведінки та соціальної інтеграції.

Висновки. Здійснивши аналіз сучасного стану імплементації інклюзивності в університетському спорті, можна стверджувати, що університетський спорт – це не лише майданчик для змагань та перемог, а й місце, де кожен повинен мати можливість реалізуватися незалежно від фізичних чи сенсорних здібностей, статі чи культурного походження. Нині ми стаємо свідками того, як інклюзивність у спорті може бути не лише прогресивною теоретичною концепцією, а і реальною практикою, яка впроваджується в життя. На прикладі діяльності керівних структур міжнародного університетського спорту та організації Універсіади спостерігаємо, як інклюзивно розвивається одна з найбільш масштабних спортивних подій сучасності. Відповідні нововведення та цілеспрямовані реальні дії у напрямі забезпечення рівних можливостей дозволяють говорити про Універсіаду-2025 як змагання, що відкривають нову еру інклюзивного спорту в світі. У цілому розвиток інклюзивності в університетському спорті відображає загальний рух суспільства до більш інклюзивного та доступного середовища для всіх його членів. Ці зусилля не лише сприяють фізичному здоров'ю та благополуччю студентів, а й зміцнюють принципи рівності та інклюзії у всіх сферах життя. На шляху до цього необхідно створити та оновити спортивні студентські середовища, зокрема забезпечити безбар'єрне середовище, запровадити інклюзивні освітні та спортивні програми та заходи, сформувати ціннісний виховний простір, забезпечити соціальну підтримку.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що відсутній будь-який конфлікт інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ажиппо О., Павленко В., Павленко Є. Студентський спорт в системі фізичного виховання закладів вищої освіти. Харків, 2019. 285 с. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/25507/1/Студентський%20спорт.pdf> (дата звернення: 19.06.2024).
2. Мудрик В. Методологічні засади організації та розвитку міжнародного спортивного руху студентів. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Серія «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини»*. 2008. Т. 1, № 1. С. 75–81. URL: <https://doi.org/10.32626/2309-8082.2008-0.%p> (дата звернення: 19.06.2024).
3. Носко М., Проніков О., Терентьева Н. Студентський спорт в Україні початку XXI століття: стратегія розвитку. *Історія фізичної культури і спорту народів Європи* : зб. тез доп. III Міжнар. наук. конгр. істориків фізичної культури, м. Луцьк, 10–12 верес. 2019 р. Луцьк, 2019. С. 20. URL: https://shpesu.vpu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Tezy_2019.pdf (дата звернення: 19.06.2024).
4. Студентський спорт у системі фізичного виховання в закладах вищої освіти / В. Білецька та ін. *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова*. 2024. № 2 (174). С. 41–44. URL: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).10](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).10) (дата звернення: 19.06.2024).
5. Шевчук О., Когут І., Маринич В. Бібліометричний аналіз наукових публікацій за напрямом «Інклюзія в спорті» у базі даних Web of Science Core Collection. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2023. № 1. С. 75–83. URL: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2023.1.75-83> (дата звернення: 19.06.2024).
6. Шевчук О., Когут І., Маринич В. Організаційні засади реалізації інклюзивності у спорті. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2023. № 3. С. 86–95. URL: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2023.3.86-95> (дата звернення: 19.06.2024).
7. A first in FISU Games history: para-athletes to compete in 2025 in Turin. *FISU*. URL: <https://www.fisu.net/2023/11/15/a-first-in-fisu-games-history-para-athletes-to-compete-in-2025-in-turin/> (date of access: 16.06.2024).
8. Be Inclusive. *BUCS British Universities & Colleges Sport*. URL: <https://www.bucs.org.uk/get-involved/inclusion.html> (date of access: 19.06.2024).
9. Equal Opportunities | EUSA. *European University Sports Association | EUSA*. URL: <https://www.eusa.eu/projects/equal-opportunities> (date of access: 16.06.2024).
10. FISU World Forum – FISU. *FISU*. URL: <https://www.fisu.net/fisu-events/fisu-world-forum/> (date of access: 16.06.2024).
11. Inclusion & Diversity. *UniSport Australia*. URL: <https://www.unisport.com.au/diversity-and-inclusion> (date of access: 16.06.2024).
12. Inclusion. *Zentraleinrichtung Hochschulsport*. URL: <https://www.hochschulsport.fu-berlin.de/en/sportprogramm/diversity/inklusion/index.html> (date of access: 19.06.2024).
13. Inclusive sport. *University of Nottingham*. URL: <https://www.nottingham.ac.uk/sport/get-active/inclusive-sport/> (date of access: 19.06.2024).
14. International Day of University Sport. *UNESCO : Building Peace through Education, Science and Culture, communication and information*. URL: <https://www.unesco.org/en/days/university-sport> (date of access: 16.06.2024).

15. Sport – Inclusion. *Monash University*. URL: <https://www.monash.edu/sport/about/inclusion> (date of access: 19.06.2024).
16. Sports Inclusion. *University College Dublin*. URL: <https://www.ucd.ie/sport/clubs/sportsinclusion/> (date of access: 19.06.2024).
17. Strategy. *FISU Oceania*. URL: https://fisuoceania.com/about_us/strategy/ (date of access: 16.06.2024).
18. Strive for participation and inclusion. *FISU World University Games 2025*. URL: <https://rhineruhr2025.com/en/news/strive-for-participation-and-inclusion> (date of access: 16.06.2024).
19. Torino 2025, the first Universiade without barriers: Para-athletes at the starting gate of the FISU Games. *Torino 2025*. URL: <https://wugtorino2025.com/torino-2025-the-first-universiade-without-barriers-para-athletes-at-the-starting-gate-of-the-fisu-games/> (date of access: 16.06.2024).
20. Universities, sport and inclusion. *The Association of Commonwealth Universities*. URL: <https://www.acu.ac.uk/universities-sport-and-inclusion/> (date of access: 19.06.2024).
21. What's up: Zero discrimination and inclusivity through sport | EUSA. *European University Sports Association | EUSA*. URL: <https://www.eusa.eu/whats-up-zero-discrimination-and-inclusivity-through-sport> (date of access: 16.06.2024).

REFERENCES

1. Azhyppo O., Pavlenko V., Pavlenko Ye. Student sport in the system of physical education of higher education institutions. Kharkiv : Kharkiv State Academy of Physical Culture, 2019. 285 s. URL: <https://dspace.nuph.edu.ua/bitstream/123456789/25507/1/Студентський%20спорт.pdf> (in Ukrainian).
2. Mudrik V. Methodological principles of organization and development of the international student sports movement. *Bulletin of the Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University. Physical education, Sport and Human Health*. 2008. V. 1, № 1. pp. 75–81. URL: <https://doi.org/10.32626/2309-8082.2008-0.%D0%9D> (in Ukrainian).
3. Nosko M., Pronikov O., Terentyeva N. Student sport in Ukraine at the beginning of the XXI century: development strategy. *The history of physical culture and sports of the peoples of Europe* : collection of abstracts of the III International scientific congress of historians of physical education, Lutsk, September 10-12. 2019. Lutsk, 2019. pp. 20. URL: https://shpesu.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/10/Tezy_2019.pdf (in Ukrainian).
4. Student sport in the system of physical education in higher education institutions / V. Biletska et al. *Scientific Journal of Drahomanov Ukrainian State University*. 2024. № 2 (174). pp. 41–44. URL: [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).10](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).10) (in Ukrainian).
5. Shevchuk O., Kogut I., Marynych V. Bibliometric analysis of scientific publications in the field of “Inclusion in Sports” in Web of Science Core Collection database. *Theory and Methods of Physical Education and Sports*. 2023. № 1. pp. 75–83. URL: <https://doi.org/10.32652/tmfvs.2023.1.75-83> (in Ukrainian).
6. Shevchuk O., Kogut I., Marynych V. Methodical support as an important component of the implementation of inclusiveness in sport. *Sports Medicine, Physical Therapy And Occupational Therapy*. 2023. № 2. pp. 66–76. URL: <https://doi.org/10.32652/spmed.2023.2.66-76> (in Ukrainian).
7. A first in FISU Games history: para-athletes to compete in 2025 in Turin. *FISU*. URL: <https://www.fisu.net/2023/11/15/a-first-in-fisu-games-history-para-athletes-to-compete-in-2025-in-turin/> (date of access: 16.06.2024).
8. Be Inclusive. *BUCS British Universities & Colleges Sport*. URL: <https://www.bucs.org.uk/get-involved/inclusion.html> (date of access: 19.06.2024).
9. Equal Opportunities | EUSA. *European University Sports Association | EUSA*. URL: <https://www.eusa.eu/projects/equal-opportunities> (date of access: 16.06.2024).
10. FISU World Forum – FISU. *FISU*. URL: <https://www.fisu.net/fisu-events/fisu-world-forum/> (date of access: 16.06.2024).
11. Inclusion & Diversity. *UniSport Australia*. URL: <https://www.unisport.com.au/diversity-and-inclusion> (date of access: 16.06.2024).
12. Inclusion. *Zentraleinrichtung Hochschulsport*. URL: <https://www.hochschulsport.fu-berlin.de/en/sportprogramm/diversity/inklusion/index.html> (date of access: 19.06.2024).
13. Inclusive sport. *University of Nottingham*. URL: <https://www.nottingham.ac.uk/sport/get-active/inclusive-sport/> (date of access: 19.06.2024).
14. International Day of University Sport. *UNESCO : Building Peace through Education, Science and Culture, communication and information*. URL: <https://www.unesco.org/en/days/university-sport> (date of access: 16.06.2024).
15. Sport – Inclusion. *Monash University*. URL: <https://www.monash.edu/sport/about/inclusion> (date of access: 19.06.2024).
16. Sports Inclusion. *University College Dublin*. URL: <https://www.ucd.ie/sport/clubs/sportsinclusion/> (date of access: 19.06.2024).
17. Strategy. *FISU Oceania*. URL: https://fisuoceania.com/about_us/strategy/ (date of access: 16.06.2024).
18. Strive for participation and inclusion. *FISU World University Games 2025*. URL: <https://rhineruhr2025.com/en/news/strive-for-participation-and-inclusion> (date of access: 16.06.2024).
19. Torino 2025, the first Universiade without barriers: Para-athletes at the starting gate of the FISU Games. *Torino 2025*. URL: <https://wugtorino2025.com/torino-2025-the-first-universiade-without-barriers-para-athletes-at-the-starting-gate-of-the-fisu-games/> (date of access: 16.06.2024).
20. Universities, sport and inclusion. *The Association of Commonwealth Universities*. URL: <https://www.acu.ac.uk/universities-sport-and-inclusion/> (date of access: 19.06.2024).
21. What's up: Zero discrimination and inclusivity through sport | EUSA. *European University Sports Association | EUSA*. URL: <https://www.eusa.eu/whats-up-zero-discrimination-and-inclusivity-through-sport> (date of access: 16.06.2024).

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Шевчук Олеся Костянтинівна <https://orcid.org/0000-0001-6331-8049>, olesia.shevchuk@ukr.net

Когут Ірина Олександрівна <https://orcid.org/0000-0002-3042-2189>, kogut_irina@ukr.net

Маринич Вікторія Леонідівна <https://orcid.org/0000-0003-2784-680X>, wikleon@ukr.net

Національний університет фізичного виховання і спорту України,
вул. Фізкультури, 1, м. Київ, 03150, Україна

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Shevchuk Olesia <https://orcid.org/0000-0001-6331-8049>, olesia.shevchuk@ukr.net

Kohut Iryna <https://orcid.org/0000-0002-3042-2189>, kogut_irina@ukr.net

Marynych Viktoriia <https://orcid.org/0000-0003-2784-680X>, wikleon@ukr.net

National University of Ukraine on Physical Education and Sport,
Fizkul'tury str., 1, Kyiv, 03150, Ukraine